

HUSUSİ HUKUK

YARGITAY KARARLARI

SENEDE KARŞI DEĞİ

Özü : Emre muharrer senedin bedelsiz ve muvazaalı olduğuna dair şahit dinlenemez. Dâvacının dâvalıya bir yemin hakkı vardır.

Dâva : Dâvacı vekili müvekkilinden bedelsiz ve muvazaalı mahiyette olan emre muharrer senetle dâvalının almış bulunduğu 383 lira 77 kuruşun muhakeme masrafı ve vekâlet ücretiyle birlikte dâvalıdan istirdaden tahsilini istemiştir.

Hüküm : Sabit olmıyan dâvanın reddine, takdir edilen 58 lira 38 kuruş vekâlet ücretinin dâvacıdan alınarak dâvalıya verilmesine ve muhakeme giderlerinin dâvacı uhdesinde bırakılmasına dair verilen hüküm temyiz mahkemesi Ticaret dairesince : Kulüpten gelen yazılar dâvacının iddiasını isbata yeter mahiyette bulunmamasına ve senede karşı şahit dinlenmesi caiz olmamasına göre dâvacının bu noktalara matuf temyiz itirazları yerinde değilse de dâvacının dâvalıya bir yemin teklifine hakkı olduğu halde bu hakkının istimaline imkân verilmemesi kanuna muhalif ve bozma dileği bu itibarla yerinde olup temyiz olunan hükmün bu sebepten bozulmasına karar verilip mahalline iade edilmekle yeniden yapılan muhakeme neticesinde bazı sebep ve düşüncelerle eski hükümde ısrara karar verilmiştir.

H. G. Kurulu Kararı :

Dâvalının emre muharrer senede istinaden dâvacıdan tahsil ettiği parayı dâvacının istirdat edebilmesi senedin karşılıksız olmasına bağlı bulunmaktadır. Dâvacının gösterdiği deliller bu hususu isbata kâfi değildir. Varit olan özel daire bozma ilâmına uyularak dâvalıya yemin tevcih etmek hakkını kullanabilmesi için dâvacıya imkân verilmek lâzım gelirken aksine yazılı düşünce ile evvelki hükümde ısrar edilmesi yolsuz olduğundan son hüküm dahi bozulmasına 6/11/1957 tarihinde ittifakla karar verildi.

ACİZ VESİKASININ İPTALİ

Özü : Aciz vesikaları borç ikrarını mutazammın olup hilâfı hükmen sabit oluncaya kadar muteber vesaikten sayılır. Borçlu olmadığı bir parayı ödediğinden dolayı açılan istirdat dâvasıyla aciz vesikasının iptali talebinin birlikte tetkik ve ruyetine kanunî bir mani yoktur.

İC. ve İF. 68, 72, 105, 143, 251.

Dâvacılar, muallel bulunan aciz vesikalarına istinaden murislerine ait olduğu iddia edilen borcun kendilerinden tahsil edildiğinden bahsiyle İcra ve İflâs kanununun 72 inci maddesine istinat ederek ödedikleri paranın istirdadı zımında dâva açmış bulunmaktadırlar. Aciz vesikaları; borç ikrarını mutazammın olup hilâfı hükmen sabit oluncaya kadar muteber vesaikten mâdût olmakla dâvacıların bu hususu, açtıkları istirdat dâvası dolayısıyla isbat etmelerine mâni bir kanun hükmü mevcut değildir. Dâvacıları evvelâ aciz vesikalarının iptali hakkında ayrı bir dâva açmağa ve ondan sonra istirdat talebinde bulunmağa sevketmekte hukukî bir menfaat ve zaruret mevcut bulunmamaktadır. Varit olan özel daire bozma ilâmına uyulmak lâzımgelirken aksine yazılı düşünce ile evvelki hükümde ısrar edilmesi yolsuz bulunduğundan son hükmün dahi hukuk usulü mahkemeleri kanununun 429 uncu maddesine tevfi kan bozulmasına 4/12/1957 tarihinde ittifakla karar verildi.

(Y. H. G. K. T/85, 86).

MÜCBİR SEBEB — KARŞI KONULMAZLIK

Özü : Dâvacının ihaleye girdiği tarihte ve inşaatın devamı sırasında ithal malî demirin piyasada bol miktarda bulunduğu anlaşılmasına göre mücbir sebep iddiası yerinde değildir.

T. K. 644, 645.

Dâvacının ihaleye girdiği tarihte ve inşaatın devamı sırasında taahhüt mevzuunun ifasında lüzumlu olan evsafı haiz ithal malî demirin piyasada bol miktarda bulunduğu; bu cins demirin ithalinin bilâhare men edildiği dâvacı vekili tarafından dahi açıklanmıştır. İşini zamanında bitirmek için demirleri ihzar etmek durumunda olan dâvacı Ticaret Kanununun 644 üncü maddesinin belirttiği veçhile müdebbir bir tacir gibi hareket etmiyerek bu yüzden de inşaatı zamanında ikmal edememiş olduğundan gecikme dolayısıyla istenilen tazminatı ödemekle mükellef bulunmuştur. Varit olmayan temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan ısrar kararının onanmasına 27/11/1957 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

(Y. H. G. K. T/90, 85).

MÜCBİR SEBEB — FİAT FARKI

Özü : Borçlar kanununun 365 nci maddesinin 2 inci fıkrası hükmü âmir hükümlerden olmadığı cihetle akde konulan bir şartla değiştirilebilir veya bertaraf edilebilir. Yalnız akiddeki şarta dayanmanın âfaki iyi niyet kaidelerine aykırı bir mahiyet arz eden hallerde bu şart tatbik olunamaz. Mukavelelerin 13 ncü maddesi hükmü Borçlar Kanununun 19 ncü maddesi uyarınca mutber bir şarttır. Hadisede idarenin bu şarta dayanmasında medeni kanunun 2 inci maddesi hükmünce hakkın kötüye kullanılması durumu da yoktur.

B. K. 365, 19, M. K. 2.

Mukavelelerin 13 üncü maddesi hükmünün mukaveleye konuluş sebebi, mukavelelerin yerine getirilmesi sırasında malzeme veya işçilik fiyatlarının artması, yeni vergi veya resimler konulması dolayısıyla veya herhangi bir sebep veya vesile ile olursa olsun, fiat birimlerinin arttırılması isteklerini önlemek yâni yapılacak işin maliyet değerinin artması tehlikesinin müteahhit üzerinde kalmasını sağlamaktır. Maddenin son kısmındaki sözler, bu cihet üzerinde hiç bir tereddüde yer bırakmadığı gibi maliyet artışına sebep olabilecek hiç bir hadiseyi de şumulü dışında bırakmamaktadır. Vergi ve resim artışları dahi hükmün şumulüne dahil edildiğinden, maliyet artışlarının hükümet tasarrufuna dayanıp dayanmaması halleri arasında da bir fark gözetilerek şartın tatbik sahası sınırlandırılmaz. Borçlar Kanununun 365 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü, bir takım kayd ve şartlar altında müteahhide iş fiyatının artırılmasını veya akdin feshini isteme selâhiyeti tanımaktadır. Mukavelelerin söz konusu 13 üncü maddesi, hadisede müteahhidin bu 365 inci maddenin 2 inci fıkrası hükmüne akdin karşılığının artırılması veya feshinin istenmesi selâhiyeti kaldırmayı hedef tutmaktadır. İsviçre hukukcuları arasında bu konuda tam bir görüş birliği olmamakla beraber hukukcuların ekseriyeti kanunun bu hükmünün emredici bir hüküm olmadığı cihetle akde konulan bir şartla değiştirilebileceğini veya bertaraf edilebileceğini, yalnız akiddeki şarta dayanmanın âfaki iyiniyet kaidelerine aykırı bir mahiyet arzedeceği hallerde bu şartın tatbik olunamayacağını kabul etmektedirler. (Becker İsviçre borçlar Ka. şerhi 1934 mad. 373 No. 11; Shöchönenberger — İsviçre borçlar ka. şerhi - ikinci basılış - mad. 373 No. 12; wohlfart Bürgi - Fichan Juridiquea nuisnes au pointe 1/9/1942 - contrat dentreprise 11 lecontrat â forfait). Gerçekden, akdin değiştirilmesini veya feshini isteme selâhiyeti, müteahhidin iktisadî menfaatlarını korumak üzere kabul edilmiştir yani bu hükmün müteahhidin şahsiyetine bağlı haklarını koruma gayesi veya âmme intizamı veya ahlâk ve âdab ile bir ilgisi yoktur. O halde, İsviçre hukukcularının ekseriyetinin görüşü doğrudur. Demek ki mukave-

lenin 13 üncü maddesi hükmü, Borçlar kanununun 19 uncu maddesi uyarınca muteber bir şarttır. Hadisede idarenin bu şarta dayanmasında medeni kanunun 2 inci maddesi hükmünce hakkın kötüye kullanılması durumu da yoktur. Bu sebeplerle hususî dairenin bozma kararı yerindedir ve temyiz olunan ısrar kararı, dâvanın reddine karar verilmek üzere bozulmalıdır.

Netice : Yukarıda bildirilen sebeplerden dolayı hususî daire bozması yerinde görüldüğünden usul ve kanuna aykırı olan ısrar kararının dâvanın reddine karar verilmek üzere hukuk usulü muhakemeleri kanununun 429 uncu maddesine tevfiқан bozulmasına 6/11/1957 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

(Y. H. G. K. T/76, 82).

KANUNİ FAİZ TABİRİ

Özü : Hükümde (kanunî faizle birlikte tahsiline) tabirinden ne miktar faize hüküm edildiğini sarahaten anlamak kabil olmadığından bu şekilde faize hüküm edilmesi doğru değildir.

(Kanunî faiz) tabiriyle mahkemenin ne miktar faize hükmeyletiğini sarahaten anlamak kabil bulunmamış ve hükmün infazı sırasında bu husus teşevvüşü mucip olacağı derkâr bulunmuş olmasına binaen bu şekilde faize hüküm edilmesi doğru bulunmamış olduğundan bu sebepten hükmün bozulmasına 13/2/1958 tarihinde ittifakla karar verildi.

(Y. T. D. 957/4029, 958/392).

GARANTİ AKDİNİN KEFALETTEN FARKI

Özü : Garanti akdinin kefaletten farkı kefilin borcunun ferî mahiyeti haiz bulunmasına mukabil garanti veren kimsenin borcunun ferî olmayıp müstakil mahiyeti haiz bulunmasıdır. Garanti akitlerinde B. K. 497 nci maddesinin tatbiki bahis konusu olamaz.

B. K. 497.

Et ve Balık Kurumuna karşı Et taahhüdünde bulunan dâvalı Adil Ağırerin bu taahhüdü dolayısıyla, mumaileyhin taahhüdünün ademi ifası halinde tediye edilmek üzere denizcilik bankası tarafından et ve balık kurumuna karşı yapılan garanti zımında verilmiş olan teminat mektubu denizcilik bankasıyla Et ve Balık Kurumu arasında bir garanti akdinin mevcudiyetini gösterir. Garanti akdinin kefaletten farkı, kefilin borcunun fer'i mahiyeti haiz bulunmasına mukabil, garanti veren kimsenin borcunun fer'i olmayıp müstakil mahiyeti haiz bulunmasıdır. Bu itibarla alacaklı

et ve balık kurumu denizcilik bankasının işbu borç ve mükellefiyetinin ifasını doğrudan doğruya talep etmek hakkını haizdir. Teminat mektubunda da borcun bilâ teallül ifa edileceği kuruma karşı taahhüt edilmiştir. Bu taahhüdünü kanun ve mukaveleye uygun şekilde ifa eden denizcilik bankası dâvalı Adil Ağırere rucu hakkını haiz olup banka ile Adil Ağırer arasındaki iç münasebeti tanzim eden 30/Ocak/1957 tarihli vesikânın dördüncü maddesinde de kurumun ilk talebinde teminat mektubu muhtevasının ödenmesi hususunda bankaya salâhiyet verilmiş bulunmasına ve hadise dar manada kefalet akdi olmayıp - garanti akdine taallük etmesi — itibariyle borçlar kanununun 497 inci maddesinin burada tatbiki bahis mevzuu bulunmamasına binaen dâvalının varit bulunmayan bozma dileğinin reddiyle usul ve kanuna uygun olan hükmün tasdikine 25/2/1958 tarihinde ittifakla karar verildi.

(Y. Ticaret D. 958/57, 518).

TİCARİ TAAHHÜT — İKİ İHALE ARASINDAKİ FARK

Özü : İkinci ihaleye teşebbüs tarihinin başlangıcı fesih halden doğduğu tarih olarak kabulü icap eder. Fesih hakkının doğumundan itibaren bir aydan fazla bir zaman geçtikten sonra ikinci ihale yapılmış olursa idare iki ihale arasındaki farkı isteyemez.

2490 sa. K. 51.

Müteahhid gönderdiği ihtarname ile taahhüdünü katiyen nakz etmiş bulunmakta isede dâvacı idare kendi lehine doğan bu hakka istinat etmeyerek mütahhide yeni bir mehil vermek suretiyle kolaylık göstermiş ve taahhüdünü ifaya davet eylemiştir. Müteahhidin istihkâkından fazla 33382,23 lira para çektiği binanaleyh ihtarnamede kendisine verilmesini istediği meblağ talebe hakkı olmadığı mahkeme safhaları ile anlaşıldığından çektiği ihtarnamenin vaki'alara uygun bulunmadığı tebarüz etmiş bulunmaktadır. Bayındırlık Genel şartnamesinin 31 nci maddesi dahi, müteahhidin sözleşme umumi şartname ve ilişkilerinde tayin olunan vecibelerden her hangi birisine mücbir sebep olmaksızın riayet etmediği takdirde idarenin bir ihtarnamesiyle kendisine 10 günden az olmamak üzere mehil verileceğini âmirdir.

Binanaleyh müteahhidin haksız şekilde vaki ihtarının ikinci ihale için muktazı bir aylık müddete mebde tutulması doğru değilse de müteahhidin leyhin usulüne göre vaki ihtarına ve akdın ifası için verilen mühletin bitmiş olmasına rağmen müteahhidin taahhüdünü ifaya başlanmaması ile fesh hakkı doğacağından ikinci ihaleye teşebbüs tarihinin bu müddetten yani fesh hakkının doğduğu tarihten itibaren itibar edilmesi icabeder. Dâvacı idarenin

en son çektiği 10 günlük müddetli ve 25/7/1951 tarihli ihtarnameden ve fesh hakkının doğumundan itibaren bir aydan çok fazla bir zaman geçtikten sonra ikinci ihaleye tevessül edilerek ilk ilânın 16/12/1951 gününde yapıldığı anlaşılmış bulunmasına ve kararda yazılı sair gerektirici sebeplere göre dâvacı idare vekilinin temyiz itirazları varid değildir.

Dâvalının temyizine gelince : Müteahhidin yaptığı işe nazaran 33382,23 lira fazla para çektiği hesap kesişme raporu ve sair belgelerle tahakkuk etmiştir. 2490 sayılı kanunun 25 nci maddesinde ikinci defa yapılan artırma veya eksiltmenin daha masraflı olması halinde bu zararın teminat akcasından fazla olan miktarının hükmen müteahhidin emvaline müracaatla tahsil edileceği, zarar noksan olduğu takdirde teminattan bir şeyin geri verilmiyeceğini tasrih edilmiş bulunduğu göre dâvalanın bi-hakkın irad kaydedilen teminat akcasının istihkak bakiyesiyle mahsup edilmesi lüzumuna mütedair itirazı kanuni müstenidattan aridir. Reddedilen miktar üzerinden avukatlık ücreti tarifesine göre takdir edilmiş vekâlet ücretinin hesabında da bir yolsuzluk bulunmamıştır. Binanaleyh; dâvalı vekilinin temyiz itirazları da varid ve kabule şayan değildir.

Netice : Yukarıda yazılı gerektirici sebeplere binaen taraflar vekillerinin varid görülmeyen temyiz itirazlarının reddiyle temyiz edilen hükmün tasdikine 7/2/1958 tarihinde ittifakla karar verildi.

(Y. Ticaret D. 958/290, 353).

DELLALLIK ÜCRETİ — MÜTEAMEL ÜCRET

Özü : Dellallık ücreti hakkında bir tarif e mevcut olmadığı takdirde müteamel ücretin mukavele edilmiş sayılması gerekir.

B. K. 406.

Dâvacı, Cevat ve Hatice Açıklan'a gayri menkulü kendisinin tavassutu ile satın alan dâvalıların dellallık ücretini ödemediklerinden bahisle 5200 lira dellâliye ücretinin tahsiline karar vermesini istemiştir. Dosya münderecatından, şahitlerin ifadelerinden ve tarafların iddia ve müdafa-larından dâvacının dâvalılardan Mehmet Gür ile bâyii Cevat Açıklan'ı karşılaştırdığı ve dâvacı ile diğer dâvalı Rıza Gür arasında bir münasebetin mevcut bulunmadığı anlaşılmaktadır. Dâvacı bâyi Cevat ile müşteri Mehmet Gür arasında bir akid yapılması imkânını hazırlamış ve bu muameleye diğer dâvalı Rıza Gür dahil bulunmamış olmasına göre, Rıza Gür'ün gayri menkulün yarısını doğrudan doğruya satın almış olması sebebiyle dellâllik ücretiyle sorumlu tutulmasında isabet yoktur. Dâvacı, dellâllik ücretini ancak münferiden münasebet tesis ettiği ve satıcı ile karşılaştı-

dığı Mehmet Gürden istiyebilir. Diğer taraftan dâvacı ile Mehmet Gür arasında ücret tayin edildiği de iddia ve isbat edilmemiştir. Borçlar kanununun 406 ncı maddesi mucibince bir tarife mevcut olmadığı takdirde müteamel ücretin mukavele edilmiş sayılması lâzımgelir.

Dâvacı lehine hükmedilen dellâllik ücretinin teamüle uygun olup olmadığı da mahkemece tahkik edilmemiştir. Bu sebeplerle varid olan özel daire bozma ilâmına uyulmak lâzım gelirken aksine yazılı düşüncelerle evvelki hükümde ısrar edilmesi yolsuz bulunduğundan son hükmün dahi bozulmasına 8/1/1958 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

(Y.H.G.K. T/4, 1).

MUHKEM KAZIYE

Özü : Taraflar ve istinat olunan sebebler müttahit olsa bile müddeabihi ayrı olan dâvada mahkem kaziyenin mevcudiyeti iddia edilemez.

H. U. M. K. 237/2.

Hukuk usulu muhakemeleri kanununun 237 inci maddesinin ikinci fıkrası, kaziyeyi muhkemenin mevcut olduğunun kabulü için tarafların, müddeabihin ve istinad olunan sebebin müttehid olmasını şart kalmıştır. Hadisede taraflar ve istinad olunan sebep müttehid ise de; müddeabihde ittihad mevcut değildir. Her iki dâvanın aynı mukavelenamenin tatbiki-tından neş'et etmiş olması, evvelki dâva neticesinde verilen hükmün, müddeahibi ayrı olan bu dâvada muhkem kaziyenin mevcudiyeti iddiasına ve bu iddianın mahkemece kabulüne sebep teşkil etmez. Müddeabihin aynı sebepten neş'et etmesini, müddeabihde aynıyetin mevcut olduğu yolunda anlamağa hukuk usulu muhakemeleri kanununun 237 inci maddesinin saıh hükmü manidir. Bu itibarla varid olan özel daire bozma ilâmına uyulmak lâzım gelirken aksine yazılı düşüncelerle evvelki hükümde ısrar edilmesi yolsuz bulunduğundan son hükmün dahi bozulmasına 8/1/1958 tarihinde ittifakla karar verildi.

(Y. H. G. K. T/5, 2)

NAFAKA — MÜSTAKİL İKAMETGÂH TEMİNİ

Özü : Birlikte oturacakları yeri ihzar etmemiş olan koca böyle bir yeri temin edinceye kadar karısına nafaka vermekle mükelleftir.

M. K. 162.

Dâvalının annesi ve kardeşleriyle birlikte oturması yüzünden taraflar arasında geçimsizlik baş gösterdiği ve müstakil ev temin etmemiş olması sebebiyle de dâvalının kusurlu olduğu mahkemece tesbit edilmiştir. Dâva-

lının bilahare müstakil ev temin etmiş olması dâvacının o tarihe kadar geçen müddet için nafaka talebetmesine ve dâvacının sonradan temin edilmiş olan eve dönmeyeceğini bildirmesi de talebedilen bu nafakanın hüküm altına alınmasına mani teşkil etmez varit olan özel daire bozma ilâmına uyulmak lâzım gelirken aksine yazılı düşünce ile evvelki hükümde ısrar edilmesi yolsuz bulunduğundan son hükmün dahi bozulmasına 18/12/1957 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

(Y. H. G. K. 2/46, 61).

TAHLİYE VE MÜTEKABİL ALACAK — GÖREV

Özü : Dâvacının açtığı tahliye dâvasıyla dâvalının mütekabil açtığı fazla kira bedelinden alacak dâvası arasında bir irtibat bulunmadığından her iki dâvanın tefrikiyle tahliyeye sulh mahkemesinde bakılmak ve alacak dâvası hakkında vazifesizlik kararı verilmek gerekir.

H. U. M. K. 5. 6570/10.

Seyfi Doral ve Mustafa Saraç vekilleri avukat İsak Sages, Nesim Sages ve Şukru Pekesen taraflarından Anastas Anae aleyhine açılan tahliye dâvası ile dâvalı Anastas tarafından dâvacılar aleyhine mütekabilen açılan fazla kira bedeli tediyesinden mütevellit alacak dâvasının yapılan muhakemesi sonunda : tarafların iddia ve müdafaalarına ve dosya mündericatına ve 6570 sayılı kanun hükümlerine göre sulh mahkemesinin vazifesini aşan mütekabil dâvanın aslı dâvaya mürtabit bulunması sebebiyle dâvalının vazife itirazlarının reddine ve mütekabil dâvanın tafrikine müte-dair verilen karar kaldırılarak her iki dâvanın birlikte vazifeli asliye ticaret mahkemesine tevdiine dair İstanbul altıncı hukuk hâkimliğinden verilen 9/2/1957 gün ve 43 sayılı hükmün temyizden tetkiki dâvacılar vekilleri avukat İsak Seges, Nasim Seges ve Şükrü Pekesen taraflarından istenilmiş olmakla temyiz mahkemesi altıncı hukuk dairesince; 6570 sayılı kanunun onuncu maddesi tahliye talebiyle birlikte açılan alacak ve tazminat dâvalarında miktar ne olursa olsun sulh mahkemesinin vazifesizlik kararı veremeyeceğini âmirdir. Hukuk usulü muhakemeleri kanununun beşinci maddesi; kira bedeli veya tazminatın dâvalı tarafından mütekabilen talep edilmesi halinde 6570 sayılı kanunun onuncu maddesi hükmünü bertaraf edecek mahiyette bulunmadığından dâvaya ve mütekabil dâvaya bakılmak iktiza ederken vazifesizlik kararı verilmesi yolsuz olduğundan bahsiyle bozularak mahalline iade edilmekle yeniden yapılan muhakeme neticesinde: Bazı sebep ve düşüncelerle eski hükümde ısrara karar verilmiştir.

Dâvacının ikame eylediği tahliye dâvası ile dâvalının müteakibilen açtığı alacak dâvası arasında bir irtibat mevcut olmadığından hâdisede her iki dâvanın birlikte görülmesini icabettiren kanunî sebepler mevcut değildir. Bu bakımdan dâvalarının tefrikine karar verilerek tahliye dâvasına sulh mahkemesinde bakılmak ve alacak dâvası hakkında vazifesizlik kararı verilmek icabeder. Yukarıda belirtildiği veçhile işlem yapılmasını teminen mahkemece müttehaz son hükmün dahi bozulmasına 11/9/1957 tarihinde ittifakla karar verildi.

(Y. H. G. K. 6/51, 48).

TAHLİYE — BİR KİRA YILI İÇİNDE İKİ İHTAR

Dâvalının mukavelename gereğince peşinen ödemesi meşrut olan kira bedellerini zamanında tediye etmediği ve bu yüzden bir kira yılı içinde haklı ihtarlar keşidesine sebebiyet verdiği kendisinin beyanı ile de sabittir. Varit olmıyan temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan ısrar kararının onanmasına 27/11/1957 tarihinde ittifakla karar verildi.

(Y. H. G. K. 6/69, 65).

MER'A — ZİLYETLİKLE İKTİSAB

Özü : 1 — Mer'aların tamamen veya kısmen mururu zamanla iktisap edilmesine kanunî imkân yoktur.

2 — H. U. M. K. 150 nci maddesine göre verilen inzibatî cezaların temyizi kabil değildir.

H. U. M. K. 150.

H. U. M. K. 150 nci maddesi hükmüne tevfikân verilen ve inzibatî mahiyette ve katî olan cezaların müteallık kararların temyiz kabiliyeti bulunmadığından bu noktaya taallük eden temyiz talebinin reddine; esasa müteallık temyiz talebine gelince; münazaalı yerin mer'a olduğu şahitlerin ve bilirkişilerin beyanlarıyla sabittir. Dâvacının zilyetliğinin 30 seneberi münkatî bulunduğu hususundan sarfınazar edilse dahi mer'aların tamamen veya kısmen mururu zamanla iktisap edilmesine kanunî imkân yoktur. Varit olmayan temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan ısrar kararının onanmasına 18/12/1957 tarihinde ittifakla karar verildi.

(Y. H. G. K. 6/74, 70).

TAPU TATBİKATI — HAKİKİ SINIRIN TESBİTİ

Özü : Dâvacının dayandığı tapu kaydinin bir haddini lebi derya teşkil etmekte isede dâvalı nızalı yerin sonradan denizden doldurularak rıhtım yapıldığını ve bu bakımdan dâvacının tapusu haricinde kaldığını ileri sürdüğüne göre nızalı yerin denizden doldurulmuş olup olmadığının müte-hassıs bilirkişi marifetiyle tesbiti gerekir.

Ereğli köyünün Hoca Hüseyin mahallesi, köy içi mevkiindeki 1833 parsel sayılı gayri menkulün kadastroca Ali Eroğlu adına tesbitine Ali Eroğlu tarafından itiraz edilmekle Ereğli köyü muhtarlığının da müdahale ettiği dâvadan dolayı tevhidden carî muhakeme neticesinde; mahallî ilâmında yazılı sebeplerle krokide B harfiyle gösterilen 6880 metre karalık tesbit harici kalan kısmın 1833 parsel ile dâvalı Ali Eroğlu namına tesciline ve müdahalenin men'ine mütedair Karamürsel Gezici Arazi Kadastrosu mah-gemesinden sâdır olan 27/9/1956 tarih ve 357/246 sayılı hükmün temyiz tekiki dâvalı köy muhtarı Halil İbrahim Gören tarafından talebedil-mesine mebni temyiz mahkemesi yedinci hukuk dairesince : Dâvalı Ali Er-oğlunun dayandığı tapu kaydının bir haddini lebiderya teşkil etmekte ise de; dâvalı köy muhtarı Halil İbrahim Krokide işaret edilen nızalı kısmın sonradan doldurularak rıhtım yapıldığını ve bu bakımdan krokide işaret edilen nızalı kısmın tapu kaydı haricinde kaldığını ileri sürdüğüne göre mütahassıs bilirkişi marifetiyle mahallinde tetkikat yapılarak bu yerin sonradan doldurulup doldurulmadığı kesin olarak tesbit edildikten sonra varılacak sonuç dairesinde bir karar verilmek lâzımgelirken dâvalının savunması tahkik olunmadan eksik inceleme ile yazılı olduğu şekilde karar verilmesi yolsuz olduğu beyaniyle bozulmasına karar verilip mahalline iade kılınmakla; yeniden cereyan eden muhakeme neticesinde : Bazı sebep ve mütalâalarla evvelki hükümde ısrara karar verilmiştir.

Münazaalı yerin denizden doldurulmuş olup olmadığının mütehassıs bilirkişi marifetiyle tesbiti lüzumuna işaret eden ve varit olan özel daire bozma ilâmına uyulmak lâzım gelirken, âksine yazılı düşünce ile ve ihtilâfın mahallî bilirkişilerin beyanlarıyla halli mümkün olduğundan bahisle evvelki hükümde ısrar edilmesi yolsuz bulunduğundan son hükmün dahi bozulmasına 11/12/1957 tarihinde ittifakla karar verildi.

İMAR VE İHYA

Özü : İhyanın mevcudiyeti dâvacının ikrarı ve mütehassıs bilirkişinin beyaniyle sabit olduğuna göre hazinenin itirazı varit değildir.

5098 sayılı kanun mad. 5, 5618 sayılı ka. geçici maddesi

Dâvalı namına yapılan tesbite itiraz eden Hazine, dâva konusu arazinin ihya edildiğini, ancak on senelik müddetin geçmediğini ileri sürmüştür. Dinlenen şahitler ihyanın 1939 yılında yapıldığını söylemişlerdir. Mütehassıs bilirkişi dahi, ziraate engel teşkil eden muzur köklü nebatların söküldüğünü, taşların temizlendiğini, bu ameliyeler için para ve emek sarfedildiğini, civardaki arazinin evsafına kıyasen bildirmiş bulunmaktadır. Bu suretle ihyanın mevcudiyeti, dâvacının ikrarı ve mütehassıs bilirkişinin beyaniyle sabittir. Varit olmayan temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan ısrar kararının onanmasına 22/1/1958 tarihinde ittifakla karar verildi.

(Y. H. G. K. 7/16, 13).